

Bruxelles, 29.5.2013
COM(2013) 376 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2013

**și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei
pentru perioada 2012-2017**

{SWD(2013) 376 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2013

și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru perioada 2012-2017

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene³,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European⁴,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

- (1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei de a lansa o nouă strategie pentru creștere economică și locuri de muncă, Strategia Europa 2020, bazată pe coordonarea sporită a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.
- (2) La 13 iulie 2010, pe baza propunerilor Comisiei, Consiliul a adoptat o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014), iar la 21 octombrie 2010, a adoptat o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre⁵, care formează împreună „orientările integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

³ COM(2013) 376 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 și P7_TA(2013)0053.

⁵ Decizia 2013/208/UE a Consiliului din 22 aprilie 2013.

orientările integrate în cadrul politicilor economice și de ocupare a forței de muncă aplicate la nivel național.

- (3) La 29 iunie 2012, șefii de stat și de guvern au convenit asupra unui Pact pentru creștere economică și locuri de muncă, prin care se oferă un cadru coerent de acțiune la nivel național, dar și la nivelul UE și al zonei euro, și care utilizează toate pârghiile, instrumentele și politicile existente. Ei au stabilit acțiunile care trebuie întreprinse la nivelul statelor membre, exprimându-și în special angajamentul deplin față de îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 și față de punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.
- (4) La 6 iulie 2012, Consiliul a adoptat o recomandare privind Programul național de reformă pentru 2012 al Finlandei și a emis avizul cu privire la Programul actualizat de stabilitate al Finlandei pentru perioada 2011-2015.
- (5) La 28 noiembrie 2012, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii⁶, marcând începutul semestrului european 2013 pentru coordonarea politicilor economice. Tot la 28 noiembrie 2012, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă⁷, în care a identificat Finlanda ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să fie efectuat un bilanț aprofundat.
- (6) La 14 martie 2013, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru asigurarea stabilității financiare, a consolidării finanțelor publice și a acțiunilor de promovare a creșterii economice. Consiliul European a evidențiat că este necesar să se continue consolidarea finanțelor publice într-un mod diferențiat și favorabil creșterii, să fie restabilite condițiile normale de creditare a economiei, să se promoveze creșterea și competitivitatea, să se combată șomajul și consecințele sociale ale crizei și să se modernizeze administrația publică.
- (7) La 10 aprilie 2013, Comisia a publicat rezultatele bilanțului aprofundat⁸ pentru Finlanda, în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. Concluzia care se desprinde din analiza Comisiei este că Finlanda se confruntă cu dezechilibre macroeconomice care necesită monitorizare și adoptarea de măsuri de politică. În special, este necesar să se acorde o atenție constantă deteriorării substanțiale a situației contului curent și rezultatelor slabe la export, legate de restructurarea sectorului industrial, precum și de factori de competitivitate bazați sau nu pe costuri.
- (8) La 18 aprilie 2013, Finlanda a prezentat Programul de stabilitate pentru 2013, care vizează perioada 2012-2017, și Programul național de reformă pentru 2013. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (9) Pe baza evaluării, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, a Programului de stabilitate pentru 2013, Consiliul consideră că în Finlanda finanțele publice au fost solide, în ansamblu, și că s-au depus eforturi pentru a crește veniturile și a controla cheltuielile, astfel încât să se înainteze către realizarea obiectivului pe termen mediu (OTM). Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din program este plauzibil. Prognozele privind creșterea economică pentru 2013 sunt similare cu previziunile de primăvară ale Comisiei, în timp ce prognoza pentru 2014 este cu 0,6 puncte procentuale mai mare decât cea din previziunile Comisiei. Obiectivul strategiei bugetare definite în program este acela de a asigura

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 123 final.

echilibrul finanțelor administrației centrale și de a aduce pe o curbă descendentă, până în 2015, ponderea datoriei guvernamentale în PIB. Programul cuprinde o modificare a obiectivului pe termen mediu (OTM) de la 0,5 % la -0,5 %. Noul OTM este conform cerințelor prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere. Programul prevede realizarea OTM până în anul 2014 și menținerea la nivelul acestuia până în 2017. Pe baza soldului structural (recalculat) potrivit informațiilor furnizate în program, se constată că Finlanda nu a realizat în 2012 OTM-ul aplicabil anterior și probabil nu va realiza noul OTM în 2013. Programul preconizează îmbunătățirea soldului structural (recalculat), de la -1 % din PIB în 2012 la -0,9 % din PIB în 2013. Între anii 2014 și 2017, acesta s-ar menține între -0,6 % și -0,7 % din PIB. În 2012, cheltuielile nete ale Finlandei au crescut cu 0,4 %, valoare care rămâne inferioară ratei de referință aplicabile prevăzute de criteriul de referință privind cheltuielile. Având în vedere creșterea negativă a PIB-ului real în 2012, nivelul scăzut de ajustare structurală este considerat a fi suficient. În 2013, soldul structural (recalculat) al Finlandei este în proces de îmbunătățire, iar în cazul cheltuielilor nete ale acestei țări se preconizează o deviație de doar 0,1 % din PIB față de criteriul de referință privind cheltuielile. Acest lucru este considerat a fi adecvat, având în vedere deviația negativă considerabilă a PIB-ului în Finlanda. În 2014, se preconizează ca soldul structural (recalculat) al Finlandei să continue să se îmbunătățească, ajungând la -0,6 % din PIB și apropiindu-se astfel suficient de mult de obiectivul pe termen mediu (mai mult, potrivit previziunilor de primăvară ale Comisiei, Finlanda ar urma să realizeze pe deplin acest obiectiv în 2014). Per ansamblu, acest lucru ar presupune respectarea componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Datoria publică brută consolidată a fost de 53 % din PIB în 2012 și se va menține, potrivit programului, la un nivel mai mic de 60 % din PIB pe durata programului. Programul prevede reducerea nivelului datoriei în 2016 și 2017. Sustenabilitatea pe termen lung reprezintă în continuare cea mai importantă provocare pentru politica bugetară. Decalajul de sustenabilitate legat de îmbătrânirea populației, care privește pensiile, îngrijirea medicală și îngrijirea pe termen lung, a fost recunoscut și necesită o monitorizare constantă.

- (10) Creșterea productivității în cazul serviciilor publice nu s-a ridicat la nivelul creșterii productivității din economia în ansamblul său, în timp ce presiunea legată de îmbătrânirea populației este în creștere. Deși principiile pentru reformarea municipalităților au fost stabilite, fuziunile vor continua să se facă pe bază voluntară, cu toate că vor fi disponibile stimulentele financiare din partea administrației centrale. Se preconizează că reforma în curs a serviciilor sociale și a serviciilor de sănătate nu va conduce la nicio reducere semnificativă a numărului actual de centre medicale districtuale.
- (11) Au fost puse în aplicare măsuri de reducere a șomajului în rândul tinerilor și a șomajului de lungă durată, cum ar fi garanția pentru tineret, programul temporar consacrat competențelor adulților tineri și programul-pilot pentru șomerii de lungă durată. Acestea au fost completate în 2013 prin acordarea unui sprijin financiar suplimentar pentru ucenicii, ca parte a garanției pentru tineret; aceste măsuri sunt binevenite în contextul unei creșteri preconizate a ratei șomajului. Acum aceste măsuri trebuie să fie puse în aplicare, punându-se accentul în mod clar pe îmbunătățirea nivelului de calificare și a poziției grupurilor-țintă pe piața muncii. Creșterea ratei de ocupare a lucrătorilor în vârstă este importantă pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice și pentru a răspunde în viitor cererii de forță de muncă. Populația de vârstă activă este în scădere în Finlanda. S-a convenit asupra unei serii de măsuri prin care să se abordeze modalitățile de acces la pensionarea anticipată, cum ar fi creșterea

vârstei de acces la pensiile parțiale, eliminarea posibilității de a beneficia de pensie redusă și creșterea vârstei de pensionare în urma unor perioade de șomaj. Cu toate acestea, speranța de viață a crescut mai repede decât s-a preconizat în timpul reformei sistemului de pensii din 2005 și, în timp, grila actuală prevăzută de lege pentru vârsta standard de pensionare s-ar putea dovedi a fi prea redusă, iar pensiile ar putea deveni insuficiente. În programul său, guvernul s-a angajat să majoreze la 62,4 ani vârsta efectivă de pensionare, până în 2025, această vârstă fiind în continuare scăzută în contextul provocărilor generate de speranța de viață și de evoluțiile demografice. Punerea în aplicare a acestor linii de acțiune convenite rămâne o prioritate pe termen scurt.

- (12) Barierele de reglementare din sectorul serviciilor din Finlanda sunt în continuare restrictive și gradul de concentrare al pieței este ridicat în sectoare importante, cum ar fi sectorul comerțului cu amănuntul. Modificările preconizate la legea concurenței în legătură cu poziția dominantă a operatorilor comerciali din sectorul produselor alimentare, obiectivele de sporire a supravegherii acestui sector, prevăzute în programul privind concurența sănătoasă, și eliminarea din legislația existentă a restricțiilor inutile privind concurența, cum ar fi restricția legată de amenajarea teritoriului și construcții, ar trebui să contribuie la găsirea de soluții pentru problemele actuale. De asemenea, fuzionarea autorității de concurență cu agenția pentru protecția consumatorilor, însoțită de o majorare a bugetului acestei instituții și de atribuirea unor competențe sporite pentru a asigura neutralitatea în materie de concurență între actorii publici și cei privați, ar trebui să sporească eficacitatea și beneficiile politicii din domeniul concurenței, în sens general. În mod tradițional, amenziile aplicate în temeiul dreptului concurenței în Finlanda au fost și sunt reduse; ancheta care este planificată pentru 2013 ar trebui să ofere o bază pentru noi reforme în vederea sporirii efectului disuasiv al acestora.
- (13) Creșterea productivității în Finlanda este în continuare inferioară creșterii salariilor, în timp ce competitivitatea pe plan internațional a scăzut, astfel cum este demonstrat de scăderea cotei de piață pentru exporturile finlandeze. Cu toate că investițiile în cercetare, dezvoltare și inovare continuă să fie ridicate, un aspect critic rămâne eficiența transpunerii acestor cercetări în inovații și în întreprinderi noi cu ritm de creștere ridicat, care să poată pătrunde pe piețele de export aflate în plină dezvoltare și să poată consolida competitivitatea pe plan internațional. Pe termen scurt, Finlanda ar trebui să pună în aplicare politicile și măsurile recent adoptate, în vederea îmbunătățirii sistemului de cercetare și inovare, cum ar fi noul plan de acțiune, precum și să propună reforme suplimentare, acolo unde este cazul, pe baza evaluărilor existente și a raportului prospectiv în curs de pregătire. Prețurile pentru energie și costul forței de muncă au fost identificate ca numărându-se printre costurile factorilor de producție care majorează costurile suportate de producătorii finlandezi. În ultimii ani, creșterea salariilor a fost nesemnificativă, ca urmare a actualului acord salarial tripartit care expiră în 2013. Așadar, faptul că partenerii sociali nu au încheiat încă un nou acord reprezintă un motiv de îngrijorare.
- (14) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Finlandei, a evaluat programul de stabilitate și programul național de reformă și a prezentat un bilanț aprofundat. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Finlanda, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanta economică globală a Uniunii Europene

prin oferirea unei contribuții a UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările sale emise în cadrul semestrului european sunt reflectate în recomandările 1-5 de mai jos.

- (15) În lumina acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de stabilitate al Finlandei și avizul său⁹ este reflectat îndeosebi în recomandarea de la punctul 1 de mai jos.
- (16) În lumina bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă și Programul de stabilitate prezentate de Finlanda. Recomandările sale emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice sunt reflectate în recomandările 3, 4 și 5.
- (17) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat, de asemenea, o analiză a politicii economice a zonei euro în ansamblul ei. Pe această bază, Consiliul a emis recomandări specifice adresate statelor membre a căror monedă este euro. Finlanda ar trebui, de asemenea, să asigure punerea în aplicare pe deplin și în timp util a acestor recomandări,

RECOMANDĂ ca în perioada 2013-2014 Finlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să continue aplicarea unei politici bugetare favorabile creșterii economice și să mențină o poziție solidă a finanțelor sale publice în conformitate cu previziunile sale, asigurând respectarea obiectivului pe termen mediu pe durata programului. Să continue evaluările anuale ale amplorii decalajului de sustenabilitate legat de îmbătrânirea populației și să ajusteze veniturile și cheltuielile publice în funcție de obiectivele și nevoile pe termen lung. Să asigure un bun raport cost-eficacitate în ceea ce privește îngrijirea pe termen lung, precum și sustenabilitatea acesteia și să pună accentul, într-o mai mare măsură, pe prevenție, pe readaptare și pe autonomie.
2. Să asigure punerea eficace în aplicare a reformelor administrative în curs de desfășurare privind structura municipalităților, astfel încât să obțină creșterea productivității și reducerea costurilor în furnizarea de servicii publice, inclusiv de servicii sociale și de servicii de îngrijire medicală.
3. Să ia măsuri suplimentare în vederea creșterii ratei de ocupare a lucrătorilor în vârstă, inclusiv prin îmbunătățirea capacității acestora de inserție profesională și prin reducerea posibilităților de ieșire anticipată de pe piața forței de muncă, precum și să alinieze vârsta minimă legală de pensionare la creșterea speranței de viață. Să pună în aplicare și să monitorizeze îndeaproape impactul măsurilor în curs, în vederea îmbunătățirii poziției pe piața muncii a tinerilor și a șomerilor de lungă durată, punând îndeosebi accentul pe dezvoltarea competențelor relevante la locul de muncă.
4. Să continue eforturile în vederea consolidării concurenței pe piețele produselor și serviciilor, în special în sectorul comerțului cu amănuntul, prin punerea în aplicare a noului program de promovare a unei concurențe sănătoase.
5. Să stimuleze capacitatea Finlandei de a crea produse, servicii și întreprinderi cu ritm de creștere ridicat inovatoare, într-un mediu în permanentă schimbare, precum și să continue diversificarea industriei, evoluând către sectoare care să consume mai puțină energie. În actualul context de creștere economică redusă, să sprijine alinierea evoluției salariilor reale cu cea a productivității, respectând în același timp pe deplin rolul partenerilor sociali și acționând în conformitate cu practicile naționale.

⁹ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*